

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ім. М.І. ПИРОГОВА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Інна АНДРУШКО

30 серпня 2025 року

ОК7 ПУБЛІКАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ТА НАУКОМЕТРИЧНІ БАЗИ ДАНИХ

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти
галузі знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
(шифр і назва галузі знань)
Спеціальності: I2 Медицина
(код і найменування спеціальності)

Робоча програма з дисципліни «**Публікаційна активність та наукометричні бази даних**» з підготовки доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, галузі знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення Спеціальності I2 Медицина

„28” серпня 2025 року – 16 с..

Розробники:

зав.кафедрою, к.мед.н., доцент ЗВО Ольга БРАТКОВА

к.біол.н., доцент ЗВО Інна ДРЕЖЕНКОВА

Робоча програма обговорена на засіданні **кафедри загальної гігієни та екології**

Протокол від 29 серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри загальної гігієни та екології

(доц. ЗВО Ольга БРАТКОВА)

28 серпня 2025 року

Схвалено методичною радою медико-теоретичних дисциплін Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова за напрямом підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти у галузі знань I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Протокол №1 від 30 серпня 2025 року

Голова

(проф. ЗВО Олександр ОЧЕРЕДЬКО)

30 серпня 2025 року

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» складена на основі:

освітньо-наукової програми «Медицина» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Доктор філософії за спеціальністю І2 Медицина», галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» спеціальності І2 «Медицина» у ВНМУ ім. М.І. Пирогова;

навчального плану для спеціальності І2 «Медицина» на 2025-2026 навчальний рік;

чинного положення про організацію освітнього процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова;

примірної програми навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти освітньої кваліфікації «Доктор філософії за спеціальністю І2 Медицина», галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» спеціальності І2 «Медицина».

1. Опис навчальної дисципліни (анотація)

Освітньо-науковий рівень вищої освіти передбачає здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення з послідуочим оприлюдненням у вигляді наукових публікацій за засадах академічної доброчесності (Закон України «Про вищу освіту», 2014).

Дисципліна спрямована на підготовку аспірантів до ефективної інтеграції у світовий науковий простір через опанування інструментів сучасної наукової комунікації. Курс поєднує вивчення методології побудови статей за стандартом IMRAD, практичну роботу в базах Scopus, Web of Science та Google Scholar, а також глибоке засвоєння принципів академічної доброчесності. Здобувачі вчаться стратегічно планувати публікаційну діяльність, обирати високорейтингові видання, управляти авторськими профілями (ORCID, ResearchID) та використовувати бібліографічні менеджери для автоматизації наукової роботи. Особлива увага приділяється захисту авторського права та використанню антиплагіатних систем для забезпечення високої якості та оригінальності дисертаційних досліджень.

Аспіранту винесені питання щодо оволодіння глибокими професійними знаннями щодо підготовки наукових публікацій, універсальними навичками оформлення наукової публікації згідно з вимогами видань, уміння вибору наукового видання, яке відповідає рівню підготовленої публікації.

Статус навчальної дисципліни: нормативна, загальнонаукова, обов'язкова

Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретико-методологічні засади та практичні інструменти реалізації публікаційної стратегії дослідника, що охоплюють архітектоніку наукового тексту за міжнародними стандартами, технології аналітики в глобальних наукометричних базах даних, а також етико-правові механізми забезпечення академічної доброчесності та управління цифровою репутацією вченого у сучасному інформаційному просторі.

Міждисциплінарні зв'язки: відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» здійснюється, коли аспірантом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін на II рівні вищої освіти, а також дисциплін: «Філософія та методологія науки» (в частині етики наукового пошуку та логіки пізнання); «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (в частині написання Academic English та перекладу анотацій); «Інформаційні технології в наукових дослідженнях» (в частині роботи з базами даних та цифровими сервісами). Водночас, дана дисципліна є фундаментом для якісного виконання наукової складової освітньо-наукової програми, а саме: підготовки та публікації статей у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science (необхідних для допуску до захисту); проходження процедури попередньої експертизи дисертації на стан академічної доброчесності; апробації результатів дослідження на міжнародних конференціях та презентації власного наукового доробку у світовому цифровому просторі.

Предмет формує засади поглибленого вивчення аспірантом мовних компетентностей, достатніх для представлення наукових результатів у публікаціях, що входять до наукометричних баз різного рівня.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

2.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» є формування у здобувачів вищої освіти (аспірантів) комплексної системи знань та прикладних навичок щодо стратегічного управління результатами своєї наукової діяльності у глобальному інформаційному просторі.

2.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння логіки побудови наукового тексту за міжнародним стандартом IMRAD та опанування технік написання якісних метаданих (анотацій та ключових слів).
- набуття навичок роботи з аналітичним інструментарієм баз даних Scopus та Web of Science для пошуку журналів, моніторингу метрик та управління авторськими профілями.
- оволодіння методикою перевірки наукових текстів на запозичення, навчання грамотній інтерпретації звітів антиплагіатних систем та виявлення ознак маніпуляцій (зокрема детекція ШІ).
- впровадження в дослідницьку практику бібліографічних менеджерів (Zotero, Mendeley) для автоматизації цитування та формування списків літератури згідно з міжнародними стилями.

2.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної медичної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати дослідницько-інноваційну діяльність в галузі охорони здоров'я на основі глибокого переосмислення наявних та створення нових цілісних теоретичних або практичних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до підвищення професійної кваліфікації.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.

ЗК 5. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК 7. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (Фахові, предметні) компетентності (СК):

ФК3. Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проект наукового дослідження.

ФК6. Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

ФК7. Здатність до впровадження нових знань (наукових даних) в науку, освіту та інші сектори суспільства.

ФК8. Здатність до представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій мові відповідно до національних та міжнародних стандартів.

ФК11. Дотримання етики та академічної доброчесності.

Результати навчання:

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 4. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.

ПРН 5. Розробляти дизайн та план наукового дослідження.

ПРН 6. Виконувати оригінальне наукове дослідження.

ПРН 7. Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників.

ПРН 8. Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності.

ПРН 9. Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження.

ПРН 10. Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільне життя.

ПРН 11. Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, доповідей, публікацій українською та іноземною мовою.

ПРН 12. Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері.

ПРН 15. Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами; дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

Результати навчання для дисципліни:

в результаті вивчення дисципліни аспіранти формують комплекс професійних компетентностей, що дозволяють йому ефективно інтегруватися у світовий науковий простір:

повинен ЗНАТИ:

1. Нормативну базу України щодо академічної доброчесності та вимоги МОН до публікацій для захисту дисертації.
2. Структуру IMRAD (\$Introduction\$, \$Methods\$, \$Results\$, \$And\$ \$Discussion\$) як золотий стандарт міжнародної наукової статті.
3. Принципи Academic SEO: як метадані (заголовок, анотація, ключові слова) впливають на видимість статті.
4. Класифікацію видань: різницю між журналами категорій «А» та «Б», Open Access та традиційними виданнями.
5. Архітектуру Scopus та Web of Science: принципи відбору контенту та періодичність оновлення баз.
6. Метрики журналів: що таке Імпакт-фактор (IF), CiteScore, SJR (SCImago Journal Rank) та SNIP.
7. Систему квартилів (Q1–Q4) та перцентилів як основний критерій престижності видання.
8. Індивідуальні метрики: механізм розрахунку індексу Гірша (\$h\$-index) та його обмеження.
9. Типологію академічного плагіату: від прямого копіювання до самоплагіату та "клаптикового" цитування.
10. Алгоритми роботи антиплагіатних систем: як StrikePlagiarism, Turnitin чи Unicheck порівнюють тексти.
11. Ознаки «хижацьких» видань та конференцій (Predatory Publishing).
12. Функції ORCID як єдиного наскрізного ідентифікатора науковця.
13. Особливості Google Scholar: принципи індексації та відмінності від Scopus/WoS.
14. Можливості бібліографічних менеджерів (Zotero, Mendeley) для організації власної бібліотеки.
15. Етичні стандарти COPE (Committee on Publication Ethics) щодо співавторства та конфлікту інтересів.
16. Методику детекції ШІ: як сучасні системи розпізнають тексти, згенеровані нейромережами.

17. Різницю між препринтами та постпринтами, правила їх розміщення у репозитаріях.
18. Поняття DOI (Digital Object Identifier) та його роль у забезпеченні постійного доступу до публікації.
19. Правила оформлення бібліографії за стандартами ДСТУ 8302:2015 та APA/MLA/Vancouver.
20. Принципи вибору рецензентів та процедуру Double Blind Peer Review.
21. Політику самоархівування журналів (Sherpa/Romeo).
22. Інструменти Altmetrics: як вимірюється активність статті в соцмережах та медіа.
23. Специфіку Publons (ResearcherID) як інструменту підтвердження експертності рецензента.
24. Основи грантрайтингу: зв'язок між публікаційним бекграундом та шансами на фінансування.
25. Вимоги до монографій та розділів у колективних виданнях міжнародного рівня.

повинен ВМІТИ:

1. Розробляти індивідуальну стратегію публікацій на весь період навчання в аспірантурі.
2. Структурувати рукопис за стандартом IMRAD, логічно поєднуючи розділи.
3. Писати структуровану анотацію, яка відповідає вимогам міжнародних баз.
4. Підбирати релевантні ключові слова, що забезпечать високий рівень пошуку статті.
5. Користуватися розширеним пошуком у Scopus та WoS за допомогою логічних операторів (AND, OR, NOT).
6. Фільтрувати журнали за квартилями у SCImago Journal Rank для вибору майданчика для публікації.
7. Коректно цитувати джерела, уникаючи випадкового плагіату.
8. Інтерпретувати звіт подібності антиплагіатних систем, відрізняючи технічні збіги від порушень.
9. Створювати та верифікувати профілі в ORCID, Google Scholar, Scopus та WoS.
10. Об'єднувати дублікати авторських профілів через інструменти Scopus Author Feedback Wizard.
11. Використовувати Zotero/Mendeley для автоматичної генерації списків літератури одним кліком.
12. Проводити перевірку видань на «хижацькість» через списки Beall's або сервіс Think. Check. Submit.
13. Оцінювати динаміку розвитку журналу за його метриками протягом останніх 3–5 років.
14. Аналізувати профіль установи, щоб знаходити потенційних співавторів та наукових партнерів.
15. Оформлювати Cover Letter (супровідний лист) до редакції міжнародного журналу.
16. Вести наукову комунікацію з рецензентами (Response to Reviewers), аргументовано відстоюючи свою позицію.
17. Синхронізувати дані між різними наукометричними профілями для автоматичного оновлення інформації.
18. Використовувати Google Scholar Alerts для відстеження нових публікацій за темою дисертації.
19. Аналізувати тренди у своїй науковій галузі за допомогою інструментів аналізу результатів у WoS.
20. Оптимізувати зображення та графіки згідно з технічними вимогами міжнародних видавництв.
21. Розраховувати власний прогностичний індекс Гірша та планувати заходи для його зростання.
22. Знайти повні тексти статей через інструменти Unpaywall або ResearchGate legal sharing.
23. Оцінювати якість перекладу та відповідність академічному стилю англійської мови.
24. Налаштовувати приватність своїх профілів для максимальної індексації у глобальних рейтингах.
25. Формувати повне "портфоліо науковця" для подачі на гранти, стипендії чи премії.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Програма вивчення дисципліни включає 1 модуль, до складу якого входить 1 змістовий модуль

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 45 годин – 1,5 кредита ЄКТС.

Модуль 1: 45 годин, 1,5 кредита

Опис навчального плану з дисципліни

Структура навчальної дисципліни	Кількість годин		СР	Рік навчання	Вид контролю	
	Всього годин/ кредитів ЄКТС	Аудиторних				
		Лекцій				Практичних
	45 годин/ 1,5 кредита	0	20	25	2	
Модуль 1 «Публікаційна активність та наукометричні бази даних» 1 змістовий модуль	45 годин/ 1,5 кредита	0	20	25	2	ПК-залік

Примітка: 1 кредит ЄКТС становить 30 академічних годин.

Аудиторне навантаження становить 44,4%, СРС – 55,5%.

Модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»

Змістовий модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»

Тема 1. Публікаційна активність як ключовий показник ефективності науково-педагогічної діяльності. Види наукових публікацій. Стратегічне планування, метрики успіху та вплив на міжнародні рейтинги

Тема 2. Сучасні вимоги до написання наукової статті. Написання анотації (Abstract) та підбору ключових слів. Формування структури статті за стандартом IMRAD. Стратегії цитування у міжнародних наукометричних базах: інструменти підвищення видимості та етика наукової комунікації

Тема 3. Академічне письмо та стилістика наукового тексту. Термінологічна точність та логіка наукової аргументації в академічному письмі. Технології перевірки наукових текстів на оригінальність

Тема 4. Дисертація, монографія та бібліографічний опис. Робота з бібліографічними менеджерами (Zotero/Mendeley) для автоматичного формування списку джерел.

Тема 5. Основи наукометрії: архітектура міжнародних баз даних, методологія розрахунку метрик впливовості та їх роль у глобальному науковому рейтингуванні

Тема 6. Практикум у базі даних Scopus. Алгоритми пошуку наукової інформації, управління авторським профілем та моніторинг журнальних метрик. Пошук журналів у Scopus за квартилями (Q1-Q4). Коригування профілю автора через *Author Feedback Wizard*.

Тема 7. Робота в базі даних Web of Science і Publons. Інструменти глибокого пошуку, аналіз імпаکت-факторів журналів та управління професійною репутацією в ResearcherID

Тема 8. Google Академія та цифрова присутність. Створення та налаштування публічного профілю в Google Scholar. Пошук та додавання відсутніх статей. Робота з показником цитованості та індексом Гірша.

Тема 9. Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах). Презентація обраного журналу для майбутньої статті.

Тема 10. Етика наукової комунікації в епоху ChatGPT: межа між використанням ШІ та

плагіатом у міжнародних базах даних. Штучний інтелект у стратегічному плануванні публікаційної активності.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Всього	Кількість годин		
			л	п	ср
Модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»					
Змістовий модуль 1. «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»					
1.	Публікаційна активність як ключовий показник ефективності науково-педагогічної діяльності. Види наукових публікацій. Стратегічне планування, метрики успіху та вплив на міжнародні рейтинги	4	-	2	2
2.	Сучасні вимоги до написання наукової статті. Написання анотації (Abstract) та підбору ключових слів. Формування структури статті за стандартом IMRAD. Стратегії цитування у міжнародних наукометричних базах: інструменти підвищення видимості та етика наукової комунікації	6	-	2	4
3.	Академічне письмо та стилістика наукового тексту. Термінологічна точність та логіка наукової аргументації в академічному письмі. Технології перевірки наукових текстів на оригінальність	4	-	2	2
4.	Дисертація, монографія та бібліографічний опис. Робота з бібліографічними менеджерами (Zotero/Mendeley) для автоматичного формування списку джерел.	4	-	2	2
5.	Основи наукометрії: архітектура міжнародних баз даних, методологія розрахунку метрик впливовості та їх роль у глобальному науковому рейтингуванні	4	-	2	2
6.	Практикум у базі даних Scopus. Алгоритми пошуку наукової інформації, управління авторським профілем та моніторинг журнальних метрик. Пошук журналів у Scopus за квантилями (Q1-Q4). Коригування профілю автора через <i>Author Feedback Wizard</i> .	5	-	2	3
7.	Робота в базі даних Web of Science і Publons. Інструменти глибокого пошуку, аналіз імпаکت-факторів журналів та управління професійною репутацією в ResearcherID	4	-	2	2
8.	Google Академія та цифрова присутність. Створення та налаштування публічного профілю в Google Scholar. Пошук та додавання відсутніх статей. Робота з показником цитованості та індексом Гірша.	4	-	2	2

9.	Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах). Презентація обраного журналу для майбутньої статті.	4	-	2	2
10.	Етика наукової комунікації в епоху ChatGPT: межа між використанням ШІ та плагіатом у міжнародних базах даних. Штучний інтелект у стратегічному плануванні публікаційної активності.	2		2	
	Разом із змістовним модулем 1	41		20	21
	Аудиторне навантаження становить 44,4%, СРС– 55,5%.				
	Залік	4			4
	Разом за дисципліну	45		20	25

5. Теми лекцій

Не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	К-сть годин
1.	Публікаційна активність як ключовий показник ефективності науково-педагогічної діяльності. Види наукових публікацій. Стратегічне планування, метрики успіху та вплив на міжнародні рейтинги	2
2.	Сучасні вимоги до написання наукової статті. Написання анотації (Abstract) та підбору ключових слів. Формування структури статті за стандартом IMRAD. Стратегії цитування у міжнародних наукометричних базах: інструменти підвищення видимості та етика наукової комунікації	2
3.	Академічне письмо та стилістика наукового тексту. Термінологічна точність та логіка наукової аргументації в академічному письмі. Технології перевірки наукових текстів на оригінальність	2
4.	Дисертація, монографія та бібліографічний опис. Робота з бібліографічними менеджерами (Zotero/Mendeley) для автоматичного формування списку джерел.	2
5.	Основи наукометрії: архітектура міжнародних баз даних, методологія розрахунку метрик впливовості та їх роль у глобальному науковому рейтингуванні	2
6.	Практикум у базі даних Scopus. Алгоритми пошуку наукової інформації, управління авторським профілем та моніторинг журнальних метрик. Пошук журналів у Scopus за квартилями (Q1-Q4). Коригування профілю автора через <i>Author Feedback Wizard</i> .	2
7.	Робота в базі даних Web of Science і Publons. Інструменти глибокого пошуку, аналіз імпаکت-факторів журналів та управління професійною репутацією в ResearcherID	2
8.	Google Академія та цифрова присутність. Створення та налаштування публічного профілю в Google Scholar. Пошук та додавання відсутніх статей. Робота з показником цитованості та індексом Гірша.	2

9.	Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах). Презентація обраного журналу для майбутньої статті.	2
10.	Етика наукової комунікації в епоху ChatGPT: межа між використанням ШІ та плагіатом у міжнародних базах даних. Штучний інтелект у стратегічному плануванні публікаційної активності. Залік з дисципліни «Публікаційна активність та наукометричні бази даних»	2
	Всього	20

7. Самостійна робота

№ п/п	Тема заняття	К-сть годин
1.	Підготовка до практичних занять – теоретична підготовка та опрацювання практичних навичок.	5
2.	<i>Опрацювання тем позааудиторної роботи:</i>	
3.	Сучасні вимоги до структури наукової статті. Написання анотації (Abstract) та підбору ключових слів. Формування структури статті за стандартом IMRAD.	2
4.	Практика побудови наукової статті: розробка структури IMRAD, написання анотації та вибір ключових слів. Методологія архітектури наукової статті - логіка дослідження, стандарти візуалізації та комунікація з читачем.	4
5.	Методологія оформлення результатів дисертаційних досліджень та монографій: національні стандарти, структура та автоматизація бібліографічного опису	2
6.	Інструментарій бази даних Scopus: від інтелектуального пошуку наукової інформації до управління профілем автора та аналізу журнальних метрик	2
7.	Стратегії роботи на платформі Web of Science: від поглибленого пошуку в Core Collection до верифікації профілю науковця в ResearcherID (Publons)	2
8.	Максимізація наукового впливу в Google Академії: інструменти розширеного пошуку, аудит авторського профілю та управління індексами цитованості	2
9.	Підсумкове оформлення документів. Формування повного пакета документів (список праць, ORCID, профілі в базах).	2
10.	Підготовка до заліку	4
	Разом	25

8. Індивідуальні завдання.

Індивідуальна робота аспірантка передбачає пошук і реєстрацію в наукометричних базах даних, пошук відповідних журналів для подання публікації, написання статті, тез, підготовка презентації, уміння перевірити оригінальність тексту за допомогою антиплагіатних програм. Рекомендовані теми для наукових доповідей.

1. Публікаційна активність як інструмент капіталізації наукового бренду вченого.
2. Вплив публікаційної активності викладачів на позиції університету в міжнародних рейтингах (QS, THE).
3. Індекс Гірша (h-index): методологія розрахунку, переваги та обмеження для різних галузей знань.
4. Квартілі журналів (Q1–Q4) як ієрархія видань Scopus впливає на науковий статус автора.

5. Порівняльний аналіз імпаکت-фактора (WoS) та показника CiteScore (Scopus) у контексті що важливіше для стратегічного планування.
6. Альтметрики (Altmetrics) як сучасний інструмент вимірювання резонансу наукової праці у соцмережах та медіа.
7. Стандарт IMRAD: архітектура сучасної статті для міжнародного рецензованого видання.
8. Мистецтво написання Abstract та вибору Keywords: як зробити статтю «помітною» для пошукових алгоритмів.
9. Академічне письмо англійською мовою: типові помилки та логіка побудови наукової аргументації.
10. Самоцитування та колективне цитування: межа між популяризацією власних ідей та академічною недоброчесністю.
11. Термінологічна точність у перекладі наукових текстів або як уникнути викривлення сенсів.
12. Порівняльна характеристика охоплення, функціоналу та аналітичних інструментів Scopus vs Web of Science.
13. Алгоритм об'єднання профілів та виправлення помилок інструментами Author Feedback Wizard у Scopus.
14. ResearcherID на платформі Web of Science: управління професійною репутацією в глобальному просторі.
15. Google Scholar як інструмент візуалізації наукового доробку: переваги відкритого доступу та ризики «сміттєвого» цитування.
16. Чому ідентифікатор ORCID він став «паспортом» сучасного науковця та як інтегрувати його з іншими базами.
17. Zotero vs Mendeley: який бібліографічний менеджер обрати для автоматизації списку джерел?
18. Використання бібліографічних менеджерів для командної роботи над великими науковими проектами.
19. Цифрова екосистема сучасного вченого: інтеграція профілів Scopus, WoS, ResearchGate та Google Scholar.
20. Штучний інтелект у науковому письмі: де закінчується допомога ChatGPT і починається плагіат?
21. Використання ШІ для аналізу великих масивів наукових даних та пошуку літератури.
22. Етичні аспекти використання AI-інструментів при підготовці оглядів літератури.
23. Феномен «хижацьких» видань: як розпізнати недоброчесний журнал і захистити свою репутацію.
24. Open Access (Відкритий доступ): золотий, зелений та діамантовий шляхи публікації результатів досліджень.
25. Методологія вибору профільного журналу для публікації за допомогою сервісів Journal Finder.
26. Аналіз цитованості окремого наукового напрямку за допомогою інструментів SciVal або InCites.
27. Монографія vs Колективна монографія: наукометрична цінність та вимоги до оформлення за міжнародними стандартами.
28. Побудова бібліографічного опису за стандартами APA, MLA та ДСТУ: порівняльний аналіз.
29. Стратегія підвищення індексу Гірша: від вибору теми до активної комунікації після публікації.
30. Підготовка повного пакета публікаційної звітності науковця для конкурсного відбору та атестації.

9. Завдання для самостійної роботи.

Опрацювання матеріалу згідно тематичного плану із застосуванням сучасних інформаційних технологій, опрацюванням завдань з персональної реєстрації в наукометричних

базах даних, пошук відповідних рівню дослідження аспіранта, підготовка скріншот реферату виконаних завдань.

10. Форма і методи навчання

Форма навчання: денна. В умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій або надзвичайного стану (особливого періоду) форма здобуття освіти встановлюється згідно рішень органів виконавчої влади, ВЦА, місцевого органу управління освіти та Вінницького національного медичного університету для створення безпечного освітнього середовища.

Традиційні методи навчання: словесні; наочні; практичні.

Словесні: Методи навчально-пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративний метод, репродуктивний метод, метод проблемного викладу, частково-пошуковий або евристичний метод, дослідницький метод.

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності: індуктивні і дедуктивні методи навчання, методи стимулювання і мотивації навчання.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

Практичні.

- 1) конспектування лекцій,
- 2) опрацювання навчального змісту за темами на практичних заняттях,
- 3) підготовка та виступи з доповідями.

Методи контролю як методи навчання (контролю з боку викладача, самоконтролю, взаємоконтролю, самокорекції, взаємокорекції).

11. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль здійснюється у ході вивчення конкретної теми на кожному практичному занятті для визначення рівня сформованості окремої навички або вміння, якості засвоєння певної порції навчального матеріалу шляхом спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю на заняттях, усного опитування, письмового контролю знань і умінь за допомогою письмових робіт (письмові відповіді на питання, вирішення ситуативних задач), дискусій, рольових ігор з теми заняття та тестового контролю з використанням набору стандартизованих завдань. Знання студента з теми та певного розділу оцінюють традиційною оцінкою згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді заліку відповідно до Основних положень організації освітнього процесу у ВНМУ.

Критерії оцінювання засвоєння теоретичних знань та виконання практичних навичок під час поточного та підсумкового контролю

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Основні критерії:

- Правильність, повнота та обсяг знань, їх точність;
- Якість відповіді здобувача освіти (обґрунтування, грамотність, чіткість)
- Навички використання теоретичних знань та умінь.

Критерії оцінювання під час практичних занять:

Оцінка «відмінно» ставиться у випадку, коли аспірант знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та змістовні відповіді без будь-яких підказок; викладає матеріал без помилок і похибок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка «добре» ставиться за умови, коли аспірант знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними,

хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка «задовільно» ставиться аспірантові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою підказок; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка «незадовільно» ставиться, коли аспірант не володіє обов'язковим мінімумом знань з програмного матеріалу та практичними навичками, відповідь не має конкретного характеру та жодної правильної думки або дає лише приблизну відповідь на одне-два запитання.

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти

Самостійна робота аспіранта оцінюється під час проведення підсумкового заняття шляхом усного опитування з тем, які не ввійшли до плану аудиторних занять. Оцінювання підготовлених повідомлень, презентацій з обраної теми здійснюється традиційною оцінкою

Оцінка «**відмінно**» виставляється аспіранту, який глибоко і всебічно розкрив проблему, логічно виклав основні питання, навів приклади із сучасних інформаційних джерел. Він уміє пов'язати матеріал даної теми з вивченими раніше розділами, що свідчить здатність аналізувати вивчений матеріал, а також чітко демонструє значення засвоєних теоретичних знань для практичної медицини.

Оцінка «**добре**» виставляється аспіранту, який знає і добре володіє теоретичним матеріалом, змістовно розкрив основні питання теми та її значення, але при цьому не виходив за межі посібника, методичних рекомендацій.

Оцінка «**задовільно**» виставляється аспіранту, який розкрив базові поняття та визначення з рекомендованої теми, але не розкрив її повністю, не розуміє медичних аспектів теми, не може пов'язати теоретичний матеріал із практикою.

Оцінка «**незадовільно**» виставляється, якщо робота не виконана.

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача освіти

Здійснюється на підставі виконання індивідуальних завдань, інструментальних та тестових наукових досліджень, підготовки доповідей на засіданнях наукових конференцій, підготовка наукових статей, раціоналізаторських пропозицій, патентів, методичних рекомендацій, інформаційних листів, галузевих нововведень. В залежності від складності та важливості індивідуальної роботи студенту нараховують бали від 6 до 12.

Оцінювання усної відповіді під час підсумкового контролю

На останньому занятті для узагальнення результатів навчання та знань здобувача освіти проводиться залікове заняття, оцінку за яке аспірант отримує за чотирибальною шкалою “Відмінно”, “Добре”, “Задовільно”, “Незадовільно” і яка враховується у поточну успішність аспіранта. Проте, при отриманні оцінки “Незадовільно”, або коли аспірант не відвідав лекційний курс результати навчання не можна зарахувати.

Форма підсумкового контролю успішності навчання

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни проводиться у вигляді заліку після вивчення дисципліни на 2 році навчання в 3 семестрі.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Нарахування балів за дисципліну проводять згідно чинного положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І.Пирогова шляхом конвертації середньої арифметичної оцінки поточної успішності здобувача освіти за універсальною 200-бальною шкалою. До нарахованих балів за поточну успішність додаються індивідуальні бали (за умови їх зарахування на підставі успішного виконання індивідуальних завдань).

Нарахування індивідуальних балів здійснюють на підставі Положення про організацію навчального процесу у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова

Максимальна кількість балів , яку може отримати здобувач освіти після засвоєння

дисципліни, – 200 балів. **Мінімальна кількість балів** становить 122 бали.

Результати складання aspirантом заліку фіксуються у відомості успішності із зазначеною кількістю балів та відміткою «зараховано» або «незараховано». Здобувачу освіти не зараховують дисципліну, якщо кількість отриманих балів менше 122, або вивчення дисципліни виконано в неповному обсязі, про що свідчить академічна заборгованість .

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	
122-140,99	E	
0-121,99	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Зміст підготовки фахівців зумовлюється системою розроблених в університеті та узгоджених в установленому порядку навчально-методичних документів зі спеціальності (навчально-методичний комплекс спеціальності – НМКС) та з окремих дисциплін (навчально-методичний комплекс дисципліни – НМКД).

НМКС включає: концепцію підготовки фахівців; стандарти вищої освіти; робочі навчальні програми дисциплін.

НМКД включає: примірну програму навчальної дисципліни, робочу навчальну програму дисципліни; плани практичних занять; завдання для самостійної роботи студентів; систему контролю знань (перелік питань до заліку, критерії оцінки, регламент проведення заліку з дисципліни); перелік програмних питань; список рекомендованої літератури; матеріали методичного забезпечення (методичні вказівки до практичних занять тощо); інструкції до використання технічних засобів навчання.

14. Рекомендована література

Основна література

1. Академічна доброчесність та публікаційна етика в освітньому середовищі: навч.-метод. посіб. / за ред. В. С. Білозубенка. — Дніпро: ДУЕП, 2023. — 156 с.
2. Баришев С. О. Основи наукометрії: методи, показники та інструменти аналізу: підручник. — Київ: Наукова думка, 2022. — 210 с.
3. Бібліографічні менеджери у науковій діяльності (Zotero, Mendeley): практич. посіб. / уклад. О. М. Петренко. — Харків: ХНУ ім. В. Каразіна, 2024. — 98 с.
4. Васильєв О. В. Підготовка та публікація наукової статті у виданнях Scopus та Web of Science: практичні поради. — Львів: Новий Світ-2000, 2023. — 142 с.
5. Глобальні наукометричні бази даних: архітектура та функціонал: навч. посіб. / Т. М. Колесникова та ін. — Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. — 176 с.
6. Доценко С. І. Цифровий профіль науковця: ORCID, Scopus Author ID, ResearcherID: навч. посіб. — Запоріжжя: ЗНУ, 2023. — 112 с.
7. Ковальчук О. О. Академічне письмо та стилістика наукового тексту: курс лекцій. — Одеса: ОНУ, 2021. — 204 с.
8. Методологія наукових досліджень та публікаційна стратегія: підручник / за заг. ред. М. П. Коваленка. — Київ: Видавничий центр «Академія», 2024. — 320 с.
9. Написання анотацій та підбір ключових слів для англomовних видань: метод. вказівки. — Вінниця: ВНТУ, 2023. — 64 с.

10. Наукометричні метрики успіху: від імпаکت-фактора до індексу Гірша: монографія / І. В. Сєров. — Полтава: ПНПУ, 2022. — 188 с.
  11. Організація науково-дослідної діяльності та робота з базами даних: посібник для аспірантів. — Тернопіль: ТНПУ, 2024. — 144 с.
  12. Оригінальність наукового тексту: технології перевірки та запобігання плагіату: практ. рек. / уклад. Л. М. Іванова. — Київ: НаУКМА, 2023. — 82 с.
  13. Пошук журналів у Scopus за квартилями та предметними областями: довідник. — Чернівці: ЧНУ, 2021. — 90 с.
  14. Професійна репутація вченого у цифрову епоху: Publons та Google Scholar: навч. посіб. — Суми: СумДУ, 2022. — 128 с.
  15. Сидоренко В. А. Стандарт IMRAD: логіка та структура сучасної наукової статті. — Житомир: ЖДУ, 2023. — 110 с.
  16. Стратегічне планування публікаційної активності: навч. посіб. / О. Д. Мельник. — Івано-Франківськ: ПНУ, 2024. — 160 с.
  17. Цифрова присутність науковця та розвиток персонального бренду: навч.-метод. посіб. — Миколаїв: ЧНУ ім. П. Могили, 2023. — 134 с.
  18. Штучний інтелект у наукових дослідженнях: етика та практика використання ChatGPT: посібник. — Київ: Освіта України, 2024. — 148 с.
- Видання англійською мовою*
19. Chowdhary N., Sunayana, Prakash M. Research and Publication Ethics: An Introduction. — London: Routledge India, 2024. — 296 p.
  20. Gastel B., Day R. A. How to Write and Publish a Scientific Paper. 9th ed. — Cambridge: Cambridge University Press, 2022. — 340 p.
  21. Jibu M., Osabe Y. Scientometrics: Assessment of Technological Emergence. — London: BoD, 2022. — 242 p.
  22. Neuwirth L. S. Strengthening Ethical Standards and Practice in Academic Research and Writing. — Hershey: IGI Global, 2024. — 315 p.
  23. Oermann M. H. Writing for Publication in Nursing and Healthcare: Getting it Right. — New York: Springer Publishing, 2023. — 280 p.
  24. Semalty A. Academic Writing: With Research & Publication Ethics. — Hyderabad: BS Publications, 2021. — 210 p.
  25. Wallwork A. English for Writing Research Papers. — Cham: Springer Nature, 2022. — 380 p.

Додаткова література

1. Бібліографічний опис: ДСТУ 8302:2015 та міжнародні стилі APA, MLA: метод. рек. — Черкаси: ЧНУ, 2022.
2. Бондаренко П. О. Моніторинг журнальних метрик у Web of Science. — Луцьк: ВНУ, 2023.
3. Вимоги до написання дисертацій та монографій: довідник. — Київ: МОН України, 2021.
4. Зайченко А. О. Цифровий ідентифікатор об'єкта (DOI) як стандарт сучасної публікації. *Комп'ютер у школі та сім'ї*. 2020. № 3. С. 40–44.
5. Індекс Гірша: переваги, недоліки та альтернативи: метод. рек. Суми: СумДУ, 2021. 24 с.
6. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. 5-те вид. Київ: Знання, 2020. 250 с.
7. Критерії вибору «хижацьких» видань: як не стати жертвою шахраїв. — Дніпро: ДНУ, 2021.
8. Кузнецов М. С. Відкрита наука (Open Science): концепції та інструменти. *Український соціум*. 2021. № 2. С. 102–115.
9. Маркетинг наукового результату: підвищення цитованості. — Херсон: ХДУ, 2024.
10. Методичні рекомендації щодо використання Web of Science ResearcherID. Київ: НТУУ «КПІ», 2022. 18 с.
11. Миронова О. В. Академічне письмо англійською мовою для науковців. Харків: Право, 2021. 196 с.

12. Нові форми наукової комунікації: соціальні мережі для вчених. *Науковий світ*. 2022. № 5. С. 21–27.
13. Пошукові алгоритми Scopus: секрети ефективного запиту. — Кропивницький: ЦНТУ, 2022.
14. Рекомендації щодо заповнення авторського профілю в Google Scholar. Львів: ЛНУ, 2023. 12 с.
15. Робота з Author Feedback Wizard: крок за кроком. — Ужгород: УжНУ, 2023.
16. Системи перевірки тексту на плагіат: порівняльний огляд. *Сучасні інформаційні технології*. 2022. № 2. С. 88–95.
17. Створення та управління профілем ORCID: інструкція для науковця. Дніпро: ДНУ, 2023. 15 с.
18. Термінологічний словник з наукометрії та публікаційного менеджменту. — Київ: Академперіодика, 2021.
19. Управління бібліографією в хмарних сховищах. — Маріуполь/Київ: ДонНУ, 2022.
20. Шевченко Л. І. Мова та стиль наукового тексту: практ. поради. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2021. 120 с.
Видання англійською мовою
21. 15. Chen N. Authenticity and Ethics in Academic Writing and Publishing. — Ethics International Press, 2026.
22. Hengl T., Gould M. The Open Science Cookbook. — Wageningen: OpenGeoHub, 2023.
23. Holmberg K. Altmetrics for Information Professionals. — Elsevier, 2021 (updated reprint).
24. MacPhail T. Academic Publishing: Realities and Strategies. — Cambridge: MIT Press, 2023.
25. Nicholas D. The New World of Scholarly Communication. — London: CIBER Research, 2024.
26. Thomson P., Kamler B. Detoxing the Thesis. — London: Routledge, 2022.

Електронні ресурси

1. **Scopus** — найбільша наукометрична база даних компанії Elsevier: <https://www.scopus.com>
2. **Web of Science** — платформа наукового цитування компанії Clarivate: <https://www.webofscience.com>
3. **Google Scholar** — вільна пошукова система за повними текстами наукових публікацій: <https://scholar.google.com.ua>
4. **ORCID** — реєстр унікальних ідентифікаторів вчених: <https://orcid.org>
5. **SCImago Journal Rank (SJR)** — аналітичний портал журнальних метрик: <https://www.scimagojr.com>
6. **DOAJ (Directory of Open Access Journals)** — каталог журналів відкритого доступу: <https://doaj.org>
7. **Державна науково-технічна бібліотека України (ДНТБ)**: <https://gntb.gov.ua>
8. **Think. Check. Submit.** — сервіс для перевірки надійності журналів: <https://thinkchecksubmit.org>
9. **Освітній хаб «Наука та метрика»** — <https://nim.media>
10. **Портал МОН України «Наука в Україні»** — <https://mon.gov.ua/uk/nauka>